პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს კომპარტიის და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

KOMUNISTI ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ГРУЗИНСКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ოთხშაბათი
5 ივნისი
1940 წ.
№ 128 (5829)
ფასი 10 კაპ.

დღეს გაზეთში:

საბჭოთა ფორთოხალი (მე-1 გვ.)
მისალმებანი ამხანაგ **ი. სტალინს** და ამხანაგ **ლ. ბერიას** (1-ლი გვ.)
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი (1-ლი გვ.)
მისალმებანი „კომუნისტს“ (მე-2 გვ.)
გაზეთ „კომუნისტის“ 20 წლისთავი („პრავდა“—მე-2 გვ.)
მაიორი **კ. პეტროვი** — მცურავი ტანკები (მე-2 გვ.)
პარტიული ცხოვრება (მე-3 გვ.)
ო. ჰენრი (გარდაცვალებიდან 30 წლისთავისათვის.—მე-3 გვერდი).
უცხოეთში:
ინგლისის მთავრობის საგანგებო ზომები (მე-2 გვ.)
იდენის გამოსვლა (მე-2 გვ.)
ომი დასავლეთ ევროპაში (მე-4 გვ.)
ამერიკის კომპარტიის საარჩევნო პროგრამა (მე-4 გვ.)
საომარი მზადება ამერიკის შეერთებულ შტატებში (მე-4 გვ.)
პარიზის რაიონის ბომბარდირება (მე-4 გვ.)

საბჭოთა ფორთოხალი

ციტრუსოვან კულტურებს შორის ფორთოხალს ერთეოთი მეტად მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს. ფორთოხლის ნაყოფი საკმაოდ დიდი რაოდენობით შეიცავს სხვადასხვა სახის ვიტამინებს, შაქრებს, ლიმონის მჟავეს, ეთეროვან ნივთიერებებს, ეთეროვან ზეთს, ცხიმს და ადამიანისათვის საჭირო ბევრ სხვა ძვირფას ნივთიერებას. ფორთობალი გარდა ნაყოფისა, იძლევა ციტრუსოვან წყალს და ესენციას, რომელსაც ყვავილისაგან ხდიან და სხვ.

ფორთოხალი, ისევე როგორც ჩაი, ლიმონი, მანდარინი, გრეიპფრუტი და სხვა ძვირფასი კულტურები „...ერთი მხრივ სავსებით აუცილებელია საბჭოთა კავშირის მშრომელთათვის, რომელნიც გიგანტური ნაბიჯებით მიემართებიან შეძლებული ცხოვრების მწვერვალებისაკენ, ხოლო, მეორე მხრივ, კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა კეთილდღეობის ამაღლების მხრივ მას კოლოსალური ეკონომიური მნიშვნელობა აქვს საქართველოს კოლმეურნეთათვის, რომელნიც მისდევენ ციტრუსების გაშენებას“ (ლ. ბერია).

ჩვენში საუკეთესო პირობები არსებობს ფორთოხლის განვითარებისათვის. საკმარისია ითქვას, რომ აჭარაში ფორთოხლის ცალკეული ხეები წელიწადში 7-8 ათას ცალ ნაყოფს იძლევიან. ფორთოხლის ფართოდ განვითარებისათვის საუკეთესო პირობებია აგრეთვე აფხაზეთში, გურიაში, სამეგრელოში. აქ დიდი რაოდენობით შეიძლება გაშენდეს ფორთოხლის ისეთი ძვირფასი ჯიშები, როგორიცაა „ვაშინგტონ-ნაველი“, „კოროლიოკი“ და სხვ.

1934 წელს საქ. კ. პ. (ბ) IX ყრილობაზე ქართველი ხალხის სახელით ვიღაც ამხ. **ლ. ბერიამ** თავის სანგარიშო მოხსენებაში დასახა ამოცანა „ლიმონი, მანდარინი და ფორთოხალი გაჩნდეს საბჭოთა ქვეყნის მუშის მაგიდაზე“, 1935 წლის 5 ნოემბერს კი სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოიტანეს ისტორიული მნიშვნელობის დადგენილება 1940 წლის დასასრულისათვის საქართველოს შავი-ზღვის სანაპიროზე ციტრუსების ფართობის 20 ათას ჰექტარამდე აყვანის, მათ შორის ფორთოხლის 1.000 ჰექტარზე გაშენების შესახებ. ეს დავალება ორდენოსანი საქართველოს სუბტროპიკულმა რაიონებმა ვადაზე ადრე დიდი წარმატებით შეასრულეს, ციტრუსები უკვე გაშენებულია 24.298 ჰექტარზე, მათ შორის ფორთოხალი — 1051 ჰექტარზე. წელს ფორთოხლის გაშენების გეგმა წარმატებით შეასრულა ყველა რაიონმა, გარდა წალენჯიხისა. ნაცვლად 442 ჰექტარისა საქართველოში ფორთოხალი დარგულ იქნა 487 ჰექტარზე—დავალების 110,2 პროცენტი.

პარტიამ და მთავრობამ შექმნეს ყველა პირობა ციტრუსოვანი მეურნეობის შემდგომი განვითარებისათვის. კოლმეურნეები საკუთარი გამოცდილებით დარწმუნდნენ როგორც სხვა ციტრუსების, ისე ფორთობლის დიდ მნიშვნელობაში. ციტრუსები გადაიქცა საბჭოთა მეურნეობების რენტაბელობისა და კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა შეძლებულობის დაუშრეტელ წყაროდ. ამიტომ არის, რომ სუბტროპიკულ რაიონებში განსაკუთრებული სიხარული და აღფრთოვანება გამოიწვია სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1940 წლის 25 აპრილის დადგენილებამ 1944 წლისათვის ციტრუსების ფართობის 40.000 ჰექტარამდე გადიდების, მათ შორის ფორთოხლის ფართობის 7.500 ჰექტარამდე აყვანის შესახებ. აღსანიშნავია, რომ იმ დროს, როცა ამ ახალი დადგენილებით უახლოესი 4 წლის განმავლობაში ციტრუსების ფართობი საერთოდ თითქმის ერთი-ორად დიდდება, ფორთოხალი ამავე დროის განმავლობაში საქართველოში უნდა გაშენდეს 7,5-ჯერ მეტი, ვიდრე ამჟამად არის გაშენებული.

მაგრამ ფორთოხლის განვითარებისათვის საჭიროა სანერგე მეურნეობის დიდი მასშტაბით შექმნა. საქ. კ. პ. (ბ) XIII ყრილობაზე ამხ. **კ. ჩარკვიანმა** თავის საანგარიშო მოხსენებაში, ფართოდ შეჩერდა რა ფორთოხლის შემდგომი გავითარების აუცილებლობაზე, აღნიშნა ნაბიჯებით მიემართებიან შეძლებული ცხოვრების მწვერვალებისაკენ, ხოლო, მეორე მხრივ, კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა კეთილდღეობის ამაღლების მხრივ მას კოლოსალური ეკონომიური მნიშვნელობა აქვს საქართველოს კოლმეურნეთათვის, რომელნიც მისდევენ ციტრუსების გაშენებას“ (ლ. ბერია).

ჩვენში საუკეთესო პირობები არსებობს ფორთოხლის განვითარებისათვის. საკმარისია ითქვას, რომ აჭარაში ფორთოხლის ცალკეული ხეები წელიწადში 7-8 ათას ცალ ნაყოფს იძლევიან. ფორთოხლის ფართოდ განვითარებისათვის საუკეთესო პირობებია აგრეთვე აფხაზეთში, გურიაში, სამეგრელოში. აქ დიდი რაოდენობით შეიძლება გაშენდეს ფორთოხლის ისეთი ძვირფასი ჯიშები, როგორიცაა „ვაშინგტონ-ნაველი“, „კოროლიოკი“ და სხვ.

1934 წელს საქ. კ. პ. (ბ) IX ყრილობაზე ქართველი ხალხის სახელით ვიღაც ამხ. **ლ. ბერიამ** თავის სანგარიშო მოხსენებაში დასახა ამოცანა „ლიმონი, მანდარინი და ფორთოხალი გაჩნდეს საბჭოთა ქვეყნის მუშის მაგიდაზე“, 1935 წლის 5 ნოემბერს კი სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოიტანეს ისტორიული მნიშვნელობის დადგენილება 1940 წლის დასასრულისათვის საქართველოს შავი-ზღვის სანაპიროზე ციტრუსების ფართობის 20 ათას ჰექტარამდე აყვანის, მათ შორის ფორთოხლის 1.000 ჰექტარზე გაშენების შესახებ. ეს დავალება ორდენოსანი საქართველოს სუბტროპიკულმა რაიონებმა ვადაზე ადრე დიდი წარმატებით შეასრულეს, ციტრუსები უკვე გაშენებულია 24.298 ჰექტარზე, მათ შორის ფორთოხალი — 1051 ჰექტარზე. წელს ფორთოხლის გაშენების გეგმა წარმატებით შეასრულა ყველა რაიონმა, გარდა წალენჯიხისა. ნაცვლად 442 ჰექტარისა საქართველოში ფორთოხალი დარგულ იქნა 487 ჰექტარზე—დავალების 110,2 პროცენტი.

პარტიამ და მთავრობამ შექმნეს ყველა პირობა ციტრუსოვანი მეურნეობის შემდგომი განვითარებისათვის. კოლმეურნეები საკუთარი გამოცდილებით დარწმუნდნენ როგორც სხვა ციტრუსების, ისე ფორთობლის დიდ მნიშვნელობაში. ციტრუსები გადაიქცა საბჭოთა მეურნეობების რენტაბელობისა და კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა შეძლებულობის დაუშრეტელ წყაროდ. ამიტომ არის, რომ სუბტროპიკულ რაიონებში განსაკუთრებული სიხარული და აღფრთოვანება გამოიწვია სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1940 წლის 25 აპრილის დადგენილებამ 1944 წლისათვის ციტრუსების ფართობის

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე

ერთი იმ პავილიონთაგანი, რომელსაც ყველაზე მეტი ხალხი ათვალიერებს — პავილიონი „მექანიზაცია“ 2 ივნისს უახლესი საბჭოთა მანქანებით შეივსო. ავტოსატრაქტორო ბრეწველობის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტმა (ნატი) გამოგზავნა პირველი საცდელი ნიმუშები ტრაქტორებისა, რომლებიც გაკეთებულია ამ დღეებში და აქვთ ახალი კონსტრუქციის გზაგენერატორული დანადგარები.

დიდ ინტერესს იწვევს პავილიონის მარჯვენა მოედანზე დადგმული მუხლუხა ტრაქტორი „ჩეზ“, რომელიც მუშაობს ხის სათბობით. გაზგენერატორული დანადგარი „ნატი-გ/34“, რომელიც დამონტაჟებულია ტრაქტორზე, ძრავის მაქსიმალური სიმძლავრისას 37 კილოგრამ ხის ჩილიკებს ხარჯავს საათში. ტრაქტორს შეუძლია იმუშაოს სათბობის შეუმატებლად საათნახევარ-ორ საათს.

არანაკლები ყურადღებით სარგებლობს მუხლუხა ტრაქტორი „ჩეზ-ს 60“ გაზბალონის დანადგარით. აქ სათბობად ხმარობენ გათხევადებულ გაზს — ბუტანპროპანის ლიგროინს. მანქანას საწვავი მასალის ერთი ჩასხმა 11 საათის მუშაობისათვის ყოფნის. საათში იგი 340 გრამ გაზს ხარჯავს.

მესამე მანქანა არის ბორბლიანი ტრაქტორი „ხტზ“ „ნატის“ კონსტრუქციის ხის გაზგენერატორული დანადგარით. ეს დანადგარი ფართოდ იქნება გამოყენებული ბორბლიანი ტრაქტორების არსებული პარკის გაზგენერატორულ სათბობზე გადასაყვანად. (საკლესი).

გამოუვენის მონაწილენი დედაქალაქს ესტოვიან

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილეები და ექსკურსანტები დიდ ინტერესს იჩენენ დედაქალაქის მშენებლობისა და კულტურისადმი. მოსკოვის საქალაქო აღმასკომის ცენტრალური საექსკურსიო ბიურო მათთვის ყოველდღიურად აწყობს მასობრივ ექსკურსიებს.

15 მაისიდან დედაქალაქის მუზეუმი დაახლოებით კოლმეურნეთა 500 ჯგუფმა დაათვალიერა. 5 ათასზე მეტმა კაცმა მიიღო მონაწილეობა საავტობუსო და საქვეითო ექსკურსიებში, რომლებიც ქალაქში მოეწყო თემაზე „მოსკოვის რეკონსტრუქციის სტალინური გეგმა“. დაახლოებით 7 ათასმა კაცმა იმოგზაურა მოსკოვ-ვოლგის არხით. (საკლესი).

საჭრიკოჭაქო ნაწარმი საშემოდგომო-საზამთრო სეზონისათვის

მოსკოვი, 3 ივნისი (საკლესი). სსრ კავშირის მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის სატრიკოტაჟო საწარმოები მნიშვნელოვნად აღიდებენ პროდუქციის გამოშვებას საშემოდგომო-საზამთრო სეზონისათვის. ფართო ბაზარი მიიღებს წინდების, სატრიკოტაჟო თეთრეულის, სვიტრების, ქაბების, ხალათების, ხელთათმანებისა და სხვა ნაწარმის მრავალფეროვან ასორტიმენტს. მიმდინარე წლის მესამე და მეოთხე კვარტალში 52 მილიონ მანეთისაზე მეტი პროდუქცია იქნება გამოშვებული 1939 წლის მეორე ნახევარში მოშვებული პროდუქციის გადამეტებით. სატრიკოტაჟო საწარმოები მოგვცემენ 236 მილიონ წყვილ წინდას—43 მილიონ წყვილით მეტს. დიდდება წარმოება სატრიკოტაჟო თეთრეულისა (7 მილიონი ცალით) და ზედსაცმელი ტრიკოტაჟისა (თითქმის მილიონი ცალით).

ლენინგრადის ფაბრიკა „კრასნოე ზნამიაში“ და თბილისის სატრიკოტაჟო კომბინატში წლის მეორე ნახევარში მუშაობას დაიწყებენ პირველი საბჭოთა კოტონ-მანქანები, რომლებიც გათვალისწინებულია ქალის მაღალბარისხოვანი წინდის საქსოვად.

დაიხურა კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის აღკკ პირველი ყრილობა

პეტროზავოდსკი, 3 ივნისი (საკდესი). დღეს დაიხურა კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის კომკავშირის პირველი ყრილობა. ყრილობამ კომკავშირის კარელიის საოლქო კომიტეტის პოლიტიკური ხაზი სწორად სწორად, ხოლო პრაქტიკული მუშაობა — დამაკმაყოფილებლად.

კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის აღკკ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შემადგენლობაში არჩეულია 51 კაცი.

ყრილობამ უდიდესი აღფრთოვანებით გაუგზავნა მისალმება ამხანაგ **სტალინს.**

○

შესდგა კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის აღკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველი პლენუმი.

პლენუმმა კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის აღკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივნად აირჩია ამხ. ანდროპოვი.

ნათესთა მდგომარეობა

მოსკოვი, 3 ივნისი (საკდესი). მაისის დამლევს და ივნისის დამდეგს საბჭოთა კავშირის ევროპის ნაწილის რაიონებში კარგი წვიმები მოვიდა. ნალექთა რაოდენობა აღაგებს 30-50 მილიმეტრს აღწევდა, ხოლო ამიერკავკასიის ცალკეულ რაიონებში — 60-70 მილიმეტრს. წვიმა მოვიდა აგრეთვე ციმბირში, ყაზახეთში, ყირგიზეთში. ჩვენი ქვეყნის სამხრეთ რაიონებში საშემოდგომო ნათესი პურეული მწიფდება. ცენტრალურ ნიადაგიან ოლქებში, უკრაინაში, პოვოლჟიეში ჭვავი თავთავს იკეთებს, ხოლო სამხრეთ რაიონებში — ჰყვავის. ჭვავის ნათესთა მდგომარეობა კარგი და დამაკმაყოფილებელია. სამხრეთში კარგ მდგომარეობაშია ხორბლის ნათესი. კავკასიასა და ყირიმში ხორბალი აყვავილდა. შუა აზიის რესპუბლიკებსა და ამიერკავკასიაში საშემოდგომო ხორბალი დაოდოშდა და ადგილ-ადგილ დაბაზდა. აქ ქერსა მკიან, მწიფდება ხორბალი. სამხრეთსა და პოვოლჟიეში საგაზაფხულო კულტურები სწრაფად იზრდება.

უკანასკნელი ცნობები

ომი დასავლეთ ევროპაში
მოკავშირეთა ცნობები

ლონდონი, 4 ივნისი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ 2 ივნისს დიუნკერკის რაიონში გერმანიის ავიაცია ცდილობდა ხელი შეეშალა მოკავშირეთა ჯარების ევაკუაციისათვის. მიუხედავად ამისა, ევაკუაცია გრძელდებოდა მზარდი ტემპებით. გერმანიის საჰაერო ძალებს დიდი ზარალი მოუვიდათ.

გუშინ, საღამოს, ოფიციალურად იუწყებოდნენ, რომ დიუნკერკში გემებზე ჯარების ჩასხმა ხდებოდა მტრის ავიაციის, არტილერიისა და ტყვიამფრქვევების განუწყვეტელ ცეცხლქვეშ. ჯარების ევაკუაციაში მონაწილეობდა ინგლისის 222 სახელო ხომალდი და 565 პატარა გემი, აგრეთვე საფრანგეთის მრავალი სამხედრო ხომალდი და სავაჭრო გემი. ცნობაში აღნიშნულია, რომ „ზარალი, რომელიც ამ უდიდესი ოპერაციის დროს მოგვივიდა, შედარებით უმნიშვნელო იყო. ოპერაციებში საერთოდ მონაწილე 170 პატარა სამხედრო გემიდან დავკარგეთ 24“.

ავიაციის სამინისტრო იუწყება, რომ 2 ივნისს ღამით ინგლისის ავიაციამ ჩრდილოეთ-დასავლეთ გერმანიაში ყუმბარები დაუშინა რკინიგზის ქვანძებს, შეშრჩევ სადგურებს, მატარებლებს, ხიდებსა და საჭონლის საწყობებს. ასახების მახლობლად მან ტყვიამფრქვევები დაუშინა მოწინააღმდეგის სატრანსპორტო კოლონას. ინგლისის ყველა თვითმფრინავი თავის ბაზებში დაბრუნდა.

ჩრდილოეთ ნორვეგიაში ჩამოგდებული იქნა მტრის სულ ცოტა 24 თვითმფრინავი. ბევრი დაზიანებულ იქნა.

○

პარიზი, 4 ივნისი (საკდესი). გუშინ, საღამოს, ოფიციალურად იუწყებოდნენ: „მტერს კლავ გააფთრებული იერიში მოჰქონდა ჩვენს პოზიციებზე დიუნკერკთან, მაგრამ იგი ძლიერ წინააღმდეგობას წააწყდა“.

მოწინააღმდეგე გამაგრდა ენის მარჯვენა ნაპირზე და ავიწროვებს ჩვენს ჯარს, რომელიც დაბანაკებული მდინარე საარის დასავლეთით.

2 ივნისს ღამით ჩვენმა ყუმბარმშენმა ავიაციამ იერიში მიიტანა მოწინააღმდეგის მრავალ აეროდრომზე და გზებზე.

გუშინ გერმანიის ყუმბარმშენების დიდმა ჯგუფმა ავიაგამანადგურებელთა დახმარებით იერიში მოიტანა პარიზსა და პარიზის რაიონზე. გერმანიის თვითმფრინავებს სროლა აუტეხეს ჩვენმა ავიაგამანადგურებელმა ავიაციამ და საზენიტო არტილერიამ. ჩამოგდებულ იქნა მტრის 17 თვითმფრინავი“.

იჯალიის პოზიცია

ლონდონი, 4 ივნისი (საკდესი). აქ დარწმუნებული არიან, რომ იტალია უახლოეს დროში ომში ჩაებმება. პრესა აღნიშნავს, რომ ამ ნაბიჯისათვის პასუხისმგებლობა მთლიანად დაეკისრება იტალიის მთავრობას. „ინგლისი ძალას ძალით უპასუხებს“.

ინგლისის რომის საელჩო მზად არის წასასვლელად. მოკავშირეთა ფლოტი ხმელთაშუა ზღვის აღმოსავლეთ ნაწილში მნიშვნელოვნად გაძლიერებულია. შეიუშავებულია კაიროს, ალექსანდრიის, პორტ-საიდისა და სუეცის დაცვის გეგმა.

სტოკჰოლმი, 4 ივნისი (საკდესი). შვედური გაზეთების კორეს-პონდენტები, რომლებიც ლონდონსა, პარიზსა, რომსა და ბერლინში იმყოფებიან, ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ იტალიას მუდმივი კონტაქტი აქვს გერმანიასა და ესპანეთთან. გაზეთ „დაგენს ნიუხეტერის“ ლონდონელი კორესპონდენტი ამტკიცებს, რომ ესპანეთის სპეციალური დელეგაცია ჩავიდა რომს „რაღაც მოლაპარაკების“ საწარმოებლად. გაზეთ „სვენსკა დაგბლადეტის“ კორესპონდენტი იუწყება, რომ იტალიის ბერლინელი ელჩი ეწვია ჰიტლერის მთავარ ბანაკს და ხანგრძლივი საუბარი ჰქონდა მასთან. „სვენსკა დაგბლადეტის“ ბერლინელი კორესპონდენტი ცნობაში სათაურით „ომი ხმელთაშუა ზღვაში ფაქტიურად დაიწყო“ გადაკვრით შენიშნავს, რომ სამხრეთ საფრანგეთის ქალაქების უკანასკნელი ბომბარდირება იტალიელთა დახმარებით ხდებოდა.

რეიხერის სააგენტო ნორვეგიაში არსებული მდგომარეობის შესახებ

ლონდონი, 4 ივნისი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ ნორვეგიის დეპეშათა სააგენტოს განცხადების თანახმად, გერმანიის 17 თვითმფრინავმა 2 ივნისს ძლიერად დაუშინა ყუმბარები ნარვიკს. ამის შედეგად მრავალ ადგილას გაჩნდა ხანძარი, რომელმაც მოიპყრო ქალაქის დიდი ნაწილი.

ჰავასის სააგენტო პარიზის ბომბარდირების შესახებ

პარიზი, 4 ივნისი (საკდესი). ჰავასის სააგენტოს ახრით, „საჰაერო თავდასხმები პარიზზე, რაც გუშინ მოხდა, იყო ყუმბარმშენების ყველაზე დიდი ოპერაცია, როგორიც კი აქამდე მოწინააღმდეგეს ჩაუტარებია. გერმანელები იყენებდნენ მძიმე ყუმბარმშენებს, რომლებსაც შეეძლოთ დიდძალი ფეთქებადი ნივთიერების გადაზიდვა, და, გათხრილი ორმოების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ბომბარდირების დროს გამოყენებული იყო ელექტრონული ყუმბარები. ბევრ თვითმფრინავს ჰქონდა სპეციალური დავალება ყუმბარები დაეშინა აეროდრომებისა და ეგზლებისათვის. თვითმფრინავები დიდ სიმაღლეზე მიფრინავდნენ და ვერ ჰბედავდნენ თავქვე ფრენით ბომბარდირებას“.

გერმანიის ცნობა გერმანიის ჯარის მიერ წამოყვანილი ჯყუველების რაოდენობის შესახებ

ბერლინი, 3 ივნისი (საკდესი). დღეს პროპაგანდის სამინისტროში შემდგარ პრეს-კონფერენციაზე განაცხადეს, რომ იმ ტყვეების საერთო რიცხვი, რომლებიც გერმანიის ჯარმა ხელთ იგდო ბელგიასა, ჰოლანდიასა და ჩრდილოეთ საფრანგეთში საომარი მოქმედების პერიოდში, შეადგენს 1.200 ათას კაცს; აქედან ჰოლანდიელია 400 ათასი, ბელგიელი — 500 ათასი, ფრანგი და ინგლისელი — 300 ათასი.

გერმანიის საარდლობის ცნობა

ბერლინი, 4 ივნისი (საკდესი). გერმანიის შეიარაღებულ ძალთა უმაღლესი მთავარსარდლის ბანაკი იუწყება: „დიუნკერკისათვის ბრძოლა დასასრულს უახლოვდება. ჩვენი ჯარი, მიუხედავად მტრის გააფთრებული წინააღმდეგობისა, შეიჭრა ქალაქში და დაიკავა ლუის ფორტი. ჭუჭებში გრძელდება ბრძოლა საფრანგეთის ჯარის ნაწილებთან, რომლებსაც დაკისრებული აქვთ უზრუნველჰყონ ინგლისელ ჯარისკაცთა ჩასხმა გემებში. გერმანიის ავიაციის დიდი შეკრთები 3 ივნისს მოულოდნელად თავს დაესხნენ საფრანგეთის ავიაციის ბაზას პარიზის მიდამოებში. გერმანიის ავიაციამ ჩაუმა მტრის საჰაერო თავდაცვის ქვემეხები და დიდი და პატარა სამაღლიდან ყუმბარები დაუშინა აეროდრომებს და საფრანგეთის საავიაციო მრეწველობის საწარმოებს. თვითმფრინავებიდან ჩანდა აფეთქება და ხანძარი. საჰაერო ბრძოლის დროს ჩამოგდებულ იქნა 104 თვითმფრინავი, ანგარებში განადგურებულ იქნა 300-დან 400-მდე თვითმფრინავი. 3 ივნისს საზენიტო არტილერიამ ჩამოაგდო 21 თვითმფრინავი. გერმანიის ავიაციამ დაჰკარგა 9 თვითმფრინავი. 3 ივნისს ღამით მოწინააღმდეგე კვლავ თავს ესხმოდა და ყუმბარებს უშენდა ჰოლანდიას, დასავლეთ და სამხრეთ-დასავლეთ გერმანიას. ბომბარდირებით გამოწვეული ზარალი უმნიშვნელოა. ამასთან როტერდამის მახლობლად და დასავლეთ გერმანიაში ჩამოგდებულ იქნა სამი თვითმფრინავი.

საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატში

1. 4 ივნისს ინგლისის საქმეთა რწმუნებულმა ბ-ნმა ლე რუჟეტელმა ინახულა საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი ამხ. მოლოტოვი და აუწყა მას, რომ ინგლისის მთავრობას განზრახული აქვს შესცვალოს ბ-ნი სიიდსი სსრ კავშირში ინგლისის ელჩის პოსტზე ბ-ნ კრიპსით, ჩვეულებრივი ელჩის უფლებებით რაიმე საგანგებო ფუნქციების გარეშე.

ამხ. მოლოტოვმა უპასუხა, რომ საბჭოთა მთავრობას საწინააღმდეგო არაფერი აქვს.

2. 4 ივნისს საფრანგეთის საქმეთა რწმუნებულმა ბ-ნმა პაიარმა ინახულა საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი ამხ. მოლოტოვი და აუწყა მას, რომ საფრანგეთის მთავრობას სურვილი აქვს შესცვალოს ბ-ნი ნაჯიარი სსრ კავშირში საფრანგეთის ელჩის პოსტზე ბ-ნ ლაბონით.

ამხ. მოლოტოვმა უპასუხა, არ ვფიქრობ, რომ საბჭოთა მთავრობას რაიმე საწინააღმდეგო ექნეს, ხოლო მის პასუხს 5 ივნისს გაუწყებთო.

წითელი არმიისა და სანაპირო დაცვის უფროსთა და რიგითი შემადგენლობის, უფშემადგენლობის ოჯახის წევრთა და ჰოსპიტლების მუშაკთა დაჯილდოება სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა ა. წ. 3 ივნისის ბრძანებულებით მთავრობის საბრძოლო დავალებათა სანიმუშოდ შესრულებისათვის და ამასთან გულადობისა და მამაცობის გამოჩენისათვის სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოდა 372 კაცი—წითელი არმიისა და სანაპირო დაცვის უფროსთა და რიგითი შემადგენლობა, უფშემადგენლობის ოჯახის წევრები და ჰოსპიტლების მუშაკები.

დაჯილდოებულია:
ლენინის ორდენით — 1 კაცი,
წითელი დროშის ორდენით—69 კაცი,
წითელი ვარსკვლავის ორდენით — 109 კაცი,
მედლით „მამაცობისათვის“—134 კაცი,
მედლით „საბრძოლო დამსახურებისათვის“ — 59 კაცი.

ყველა დაჯილდოებულის სახელობითი სია ქვეყნდება გაზეთ „კრასნაია ზვეზდაში“. (საკდესი).

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიის გახსნისათვის

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მესამე სესია გაიხსნება ქ. თბილისში გრიბოედოვის სახელობის თეატრში ა. წ. 7 ივნისს საღამოს 7 საათზე.

○

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების აღრიცხვა 5 და 6 ივნისს იწარმოებს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საქმეთა მმართველობაში მე-4, 5 და 12 ოთახებში დილის 10 საათიდან ღამის 4 საათამდე და საღამოს 7 საათიდან ღამის 12 საათამდე, ხოლო 7 ივნისს იქვე ღამის 4 საათამდე, ნაშუადღევის 6 საათიდან კი გრიბოედოვის სახელობის თეატრში.

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

პოლიგრაფიული კომბინატის „კომუნისტისათვის“ ლ. პ. ბერიას სახელის მიკუთვნების შესახებ

დაკმაყოფილდეს გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციისა და პოლიგრაფიული კომბინატის „კომუნისტის“ მუშა-მოსამსახურეთა შუამდგომლობა და პოლიგრაფიულ კომბინატს „კომუნისტს“ მიეკუთვნოს **ლ. პ. ბერიას** სახელი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
შ. მახარაძე
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
ვ. ეგნატაშვილი

თბილისი, 1940 წ. 3 ივნისს.

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციის, გამომცემლობისა და სტამბის მუშაკების დაჯილდოების შესახებ.

გაზეთ „კომუნისტის“ არსებობის 20 წლისთავთან დაკავშირებით დაჯილდოებულ იქნან საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელებით გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციის, გამომცემლობისა და სტამბის მუშაკები:

რატიანი პროკოფი კონსტანტინეს-ძე, პასუხისმგებელი რედაქტორის მოადგილე;
გვინჩიძე ალექსანდრე სერგის-ძე, რედაქციის პასუხისმგებელი მდივანი;
დევაძე ვლადიმერ არჩილის-ძე, ლიტერატურული მუშაკი;
აბულაძე ბიძინა ვლადიმერის-ძე, ლიტერატურისა და ხელოვნების განყოფილების გამგე;
მერკვილაძე გიორგი ივლიანეს-ძე, საკუთარი კორესპონდენტი აჭარაზეთში;
კაიტანჯიანი სტეფანე ალექსანდრეს-ძე, გამომცემლობის დირექტორი;
კვინტრაძე ნიკოლოზ მელიტონის-ძე, სტამბის დირექტორი;
ტორონჯაძე დავით ფილიმონის-ძე, ლინოტიპისტი;
კუნჭულია თევდორე სიმონის-ძე, სასოფლო-სამეურნეო განყოფილების გამგის მოვალეობის ამსრულებელი;
კელენჯერიძე ანტონ კირილეს-ძე, ეკონომიური განყოფილების გამგე;
ელიაძე ალექსანდრე სიმონის-ძე, ლინოტიპისტი;
გოგოლაშვილი შალვა ევსევის-ძე, სალინოტიპო საამქროს გამგე;
ბეკურაშვილი სამსონ მიხეილის-ძე, მეტრანპაჟი;
ედიშერაშვილი გიორგი ივანეს-ძე, მეტრანპაჟი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
შ. მახარაძე
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
ვ. ეგნატაშვილი

თბილისი, 1940 წ. 3 ივნისს.

მოსკოვი

სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი

ამხანაგ ი. გ. სტალინს

ჯვირფასო იოსებ გესარიონის-ძევ!

თბილისის პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული აქტივის საქალაქო კრება ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკებთან ერთად, მიძღვნილი საქართველოს ბოლშევიკების მებრძოლ ორგანოს — გაზეთ „კომუნისტის“ ოცი წლისთავისადმი, მგზნებარე სალამს გიძღვნით თქვენ— მთელი მსოფლიოს მშრომელთა მასწავლებელს, პროგრესიული კაცობრიობის გენიალურ ბელადს.

თქვენ, ამხანაგო **სტალინ,** ჯერ კიდევ მუშათა მოძრაობის გარიუ-რაჟზე, საფუძველი ჩაუყარეთ საქართველოსა და ამიერ-კავკასიაში ბოლშევიკურ არალეგალურ ბეჭდვითს სიტყვას, უშუალოდ ხელმძღვანელობდით და წარმართავდით მთელ მის მუშაობას.

თქვენ, ამხანაგო **სტალინ, ლენინთან** ერთად ათეული წლების განმავლობაში ნერგავდით ბოლშევიკური პრესის მუშაკებში მაღალ იდეურობას და ლენინურ-სტალინურ შეურიგებლობას მუშათა კლასის მტრებთან ბრძოლაში.

საქართველოს ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკები ამაყობენ იმის შეგნებით, რომ ისინი სწავლობენ და იზრდებიან გაზეთ „ბრძოლის“ სახელოვან სტალინურ ტრადიციებზე.

„კომუნისტს“ თავისი არსებობის ორი ათეული წლის მანძილზე მაღლა ეჭირა **ლენინ-სტალინის** დიადი დროშა, გაბედულად რაზმავდა პარტიულ და არაპარტიულ ბოლშევიკთა ფართო მასებს სოციალისტური მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, ფორმით ნაციონალური და შინაარსით სოციალისტური კულტურის აღმავლობისათვის საბრძოლველად.

პირობას გაძლევთ, ძვირფასო იოსებ ბესარიონის-ძევ, რომ კიდევ უფრო ავამაღლებთ **მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის** დიადი მოძღვრების პროპაგანდას, შეუნელებლად ვიბრძოლებთ მასების კომუნისტურად აღზრდისათვის.

ჩვენ ერთი წუთითაც არ დავივიწყებთ თქვენს მითითებას, რომ „ბეჭდვითი სიტყვა უნდა იზრდებოდეს არა დღეებით, არამედ ყოველ-საათობით,—ის ჩვენი პარტიის ყველაზე ბასრი და ყველაზე მძლავრი იარაღია“. მუდამ გვახსოვს რა თქვენი ბრძნული მითითებები კაპიტალისტური გარემოცვისა და საბჭოთა ქვეყნის თავდაცვის უნარიანობის გაძლიერების შესახებ, ჩვენ დაუღალავად ვიბრძოლებთ საბჭოთ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 օգոստոս (Հայտնի). Ամառային արձակուրդների ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունները մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի պատրաստման գործում։ Հանրապետության մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են տարբեր տեսակի մարզական խմբակներ, որոնց մեջ ընդգրկվել են հազարավոր մարզասերներ։ Հատկապես մեծ ուշադրություն է դարձվել մարզական կադրերի պատրաստման վրա։ Միայն Երևանում կազմակերպվել է 11 մարզական խմբակ (ցերեկային և երեկոյան), որոնց մեջ ընդգրկվել է 1300 մարդ։ Այդ խմբակներում ուսումնական պարապմունքներ են անցկացրել ֆիզկուլտուրայի և սպորտի լավագույն գործիչները։ Ուսումնական պարապմունքների հետ միաժամանակ խմբակներում կազմակերպվել են մրցումներ տարբեր մարզաձևերից։ Ամռան ընթացքում Երևանում անցկացվել է 63 մարզական մրցումներ, որոնց մասնակցել է 1930 մարդ։ Հատկապես ուշադրության արժանի է եղել ֆուտբոլի մրցաշարը, որին մասնակցել են 15 թիմեր։ Ֆուտբոլի մրցաշարի հաղթող է ճանաչվել Երևանի «Դինամո» ֆիզկուլտուրայի ընկերության թիմը։

Ամռան ընթացքում մարզական խմբակներում ուսումնական պարապմունքներ են անցկացրել նաև Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների ղեկավարները։ Միայն Երևանում մարզական կազմակերպությունների ղեկավարների համար անցկացվել է 4 ուսումնական պարապմունք։ Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի ինստիտուտի ուսանողները ևս մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի պատրաստման գործում։ Ինստիտուտի ուսանողները ամռան ընթացքում անցկացրել են 20 մարզական մրցումներ։ Ինստիտուտի ուսանողները ամռան ընթացքում անցկացրել են նաև մարզական կադրերի պատրաստման վերաբերյալ գիտական աշխատանքներ։ Ինստիտուտի ուսանողներ Ա. Ղազարյանը, Ա. Ավետիսյանը, Ա. Ղազարյանը և ուրիշներ ուսումնասիրել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունները մեծ աշխատանք են կատարել նաև մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման ուղղությամբ։ Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման 3 դասընթացներ։ Դասընթացներին մասնակցել են 150 մարդ։ Դասընթացների ընթացքում ուսումնասիրվել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են նաև մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման 3 դասընթացներ։ Դասընթացներին մասնակցել են 150 մարդ։ Դասընթացների ընթացքում ուսումնասիրվել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 օգոստոս (Հայտնի). Ամառային արձակուրդների ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունները մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի պատրաստման գործում։ Հանրապետության մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական խմբակներ, որոնց մեջ ընդգրկվել են հազարավոր մարզասերներ։ Հատկապես մեծ ուշադրություն է դարձվել մարզական կադրերի պատրաստման վրա։ Միայն Երևանում կազմակերպվել է 11 մարզական խմբակ (ցերեկային և երեկոյան), որոնց մեջ ընդգրկվել է 1300 մարդ։ Այդ խմբակներում ուսումնական պարապմունքներ են անցկացրել ֆիզկուլտուրայի և սպորտի լավագույն գործիչները։ Ուսումնական պարապմունքների հետ միաժամանակ խմբակներում կազմակերպվել են մրցումներ տարբեր մարզաձևերից։ Ամռան ընթացքում Երևանում անցկացվել է 63 մարզական մրցումներ, որոնց մասնակցել է 1930 մարդ։ Հատկապես ուշադրության արժանի է եղել ֆուտբոլի մրցաշարը, որին մասնակցել են 15 թիմեր։ Ֆուտբոլի մրցաշարի հաղթող է ճանաչվել Երևանի «Դինամո» ֆիզկուլտուրայի ընկերության թիմը։

Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների ղեկավարները ևս մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման ուղղությամբ։ Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման 3 դասընթացներ։ Դասընթացներին մասնակցել են 150 մարդ։ Դասընթացների ընթացքում ուսումնասիրվել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են նաև մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման 3 դասընթացներ։ Դասընթացներին մասնակցել են 150 մարդ։ Դասընթացների ընթացքում ուսումնասիրվել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 օգոստոս (Հայտնի). Ամառային արձակուրդների ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունները մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի պատրաստման գործում։ Հանրապետության մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական խմբակներ, որոնց մեջ ընդգրկվել են հազարավոր մարզասերներ։ Հատկապես մեծ ուշադրություն է դարձվել մարզական կադրերի պատրաստման վրա։ Միայն Երևանում կազմակերպվել է 11 մարզական խմբակ (ցերեկային և երեկոյան), որոնց մեջ ընդգրկվել է 1300 մարդ։ Այդ խմբակներում ուսումնական պարապմունքներ են անցկացրել ֆիզկուլտուրայի և սպորտի լավագույն գործիչները։ Ուսումնական պարապմունքների հետ միաժամանակ խմբակներում կազմակերպվել են մրցումներ տարբեր մարզաձևերից։ Ամռան ընթացքում Երևանում անցկացվել է 63 մարզական մրցումներ, որոնց մասնակցել է 1930 մարդ։ Հատկապես ուշադրության արժանի է եղել ֆուտբոլի մրցաշարը, որին մասնակցել են 15 թիմեր։ Ֆուտբոլի մրցաշարի հաղթող է ճանաչվել Երևանի «Դինամո» ֆիզկուլտուրայի ընկերության թիմը։

Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների ղեկավարները ևս մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման ուղղությամբ։ Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման 3 դասընթացներ։ Դասընթացներին մասնակցել են 150 մարդ։ Դասընթացների ընթացքում ուսումնասիրվել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 օգոստոս (Հայտնի). Ամառային արձակուրդների ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունները մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի պատրաստման գործում։ Հանրապետության մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական խմբակներ, որոնց մեջ ընդգրկվել են հազարավոր մարզասերներ։ Հատկապես մեծ ուշադրություն է դարձվել մարզական կադրերի պատրաստման վրա։ Միայն Երևանում կազմակերպվել է 11 մարզական խմբակ (ցերեկային և երեկոյան), որոնց մեջ ընդգրկվել է 1300 մարդ։ Այդ խմբակներում ուսումնական պարապմունքներ են անցկացրել ֆիզկուլտուրայի և սպորտի լավագույն գործիչները։ Ուսումնական պարապմունքների հետ միաժամանակ խմբակներում կազմակերպվել են մրցումներ տարբեր մարզաձևերից։ Ամռան ընթացքում Երևանում անցկացվել է 63 մարզական մրցումներ, որոնց մասնակցել է 1930 մարդ։ Հատկապես ուշադրության արժանի է եղել ֆուտբոլի մրցաշարը, որին մասնակցել են 15 թիմեր։ Ֆուտբոլի մրցաշարի հաղթող է ճանաչվել Երևանի «Դինամո» ֆիզկուլտուրայի ընկերության թիմը։

Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների ղեկավարները ևս մեծ աշխատանք են կատարել մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման ուղղությամբ։ Ամռան ընթացքում Հայկական ՍՍՀ մարզական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են մարզական կադրերի որակավորման բարձրացման 3 դասընթացներ։ Դասընթացներին մասնակցել են 150 մարդ։ Դասընթացների ընթացքում ուսումնասիրվել են մարզական կադրերի պատրաստման հարցերը։

პარტიული ცხოვრება

საანგარიშო კრების შემდეგ

თბილისის თამბაქოს ფაბრიკის პარტიულმა ორგანიზაციამ (პარტბიუროს მდივანი ამხ. რაჩინსკი) საანგარიშო-საარჩევნო კრების შემდეგ მუშაობა საგრძნობლად გააუმჯობესა; პარტორგანიზაცია გაიზარდა ფაბრიკის მოწინავე ადამიანების ხარჯზე. საანგარიშო კრებიდან დღემდე პარტორგანიზაციის მიერ საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატობიდან წევრად მიღებულია 10 ამხანაგი, მათ შორის 7 ქალი, პარტიის წევრობის კანდიდატად კი მიღებულია 7 ამხანაგი, მათგან 3 ქალი.

პარტიის წევრობის კანდიდატებთან სისტემატური მუშაობის შედეგად ისინი კარგად ასრულებენ მიცემულ პარტიულ დავალებებს. მაგალითად, ამხ. პ. პაელოვს და ამხ. ბალარჯიშვილს დავალებული ჰქონდათ შეემოწმებინათ საფაბრიკო კომიტეტის მუშაობა. დავალება მათ პირნათლად შეასრულეს. ამხ. ვ. შაბსონმა და ამხ. ვ. ჭელიძემ კი შეამოწმეს ფაბრიკაში არსებული ნებაყოფლობითი ორგანიზაციების მუშაობა და მათი მომავალი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის წამოაყენეს პრაქტიკული წინადადებანი.

პარტორგანიზაცია ჯეროვან ყურადღებას უთმობს ფაბრიკის ადმინისტრაციის საქმიანობისათვის კონტროლის გაწევას. ერთერთ პარტკრებაზე მოსმენილ იქნა ფაბრიკის მე-2 კორპუსის უფროსის ამხ. კ. პარუნაკიანის და ფართო მოხმარების საგნების დამამზადებელი საამქროს უფროსის ამხ. ს. ფრიდონოვის მოხსენება. გამოირკვა, რომ ფაბრიკის აღნიშნულმა საამქროებმა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესეს პროდუქციის ხარისხი და მიაღწიეს დანაკარგების საგრძნობლად შემცირებას. მონარჩენი მასალიდან აკეთებენ საამანათო უთუთებს და სხვ.

პარტორგანიზაციის მითითების საფუძველზე საფაბრიკო კომიტეტმა მოაწყო ამხანაგური სასამართლოები, გამოცოცხლდა კულტკომისიის მუშაობა, ამოქმედდა თვითმომქმედი რუსულ-ქართული წრეები.

საანგარიშო-საარჩევნო კრების მიერ მიღებულ პრაქტიკულ ღონისძიებათა საფუძველზე პარტორგანიზაციამ ყურადღება გაამახვილა თავდაცვაავიაქიმის ორგანიზაციის მუშაობის გაუმჯობესებაზე. მიმდინარე წლის 23 მაისისათვის ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა 80 პროცენტმა უკვე ჩაბარა ნორმები პირველი საფეხურის ნიშანზე. თავდაცვის თემებზე ფაბრიკაში ხშირად ტარდება ლექციები და უჩვენებენ კინოსურათებს.

აღნიშნულ მიღწევებთან ერთად ფაბრიკის პარტიულ ორგანიზაციას საგრძნობი ნაკლოვანებებიც აქვს. პარტბიუროს დღემდე ვერ გაუმახვილა ყურადღება სოციალისტური შეჯიბრების საკითხებზე. ეს საქმე მან მარტო პროფორგანიზაციას გადააკისრა.

პარტბიურო აგრეთვე ნაკლებ ყურადღებას აქცევს სგიტატორრების მუშაობას. მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების ჩატარების შემდეგ პარტბიუროს შეასუსტა აგიტატორებისადმი ხელმძღვანელობა. ამიტომაა, რომ ახლა ისინი დიასახლისებს შორის არავითარ მუშაობას არ ეწევიან.

ნ. გევორკოვა

კომუნისტთა წინადადებების საფუძველზე

(ჟუთაისი, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან)

ჟუთაისის ლიტოპონის ქარხანამ გარღვევით დაიწყო მესამე სტალინური ხუთწლედის მესამე წელი.

რატომ მოხდა ეს?

— პარტბიურო, — ვკითხულობთ საანგარიშო-საარჩევნო კრების დადგენილებაში, — სისტემატურ კონტროლს არ უწევდა ადმინისტრაციის საქმიანობას, ყურადღება არ ექცეოდა მუშათა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა საქმიანი წინადადებების გატარებას, არ იყო ბოლშევიკური კონტაქტი ადმინისტრაციის და პარტბიუროს მუშაობაში. მიღებულ დადგენილებათა შესრულების შემოწმება, რაც საქმის წარმატების გარანტიას იძლევა, არადამაკმაყოფილებლად იდგა. ამის გამო პარტორგანიზაციის მთელი რიგი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები შეუსრულებელი რჩებოდა.

საანგარიშო-საარჩევნო კრებიდან რამდენიმე დღის შემდეგ პარტბიუროს კომუნისტთა სიგნალები მიიღო. ისინი აცნობებდნენ, რომ ცალკეულ საამქროებში სამონტაჟო ნაწილების უქონლობის გამო ქარხანას გაჩერება მოელის. პარტბიუროს მდივანი ამხ. ს. აბულაძე პირადად გაეცნო მდგომარეობას. დარწმუნდნენ რა სიგნალის სერიოზულობაში, 11 მარტს პარტბიუროს სხდომაზე განიხილეს სამონტაჟო ნაწილებით დანადგართა მომარაგების მდგომარეობის საკითხი. მოხსენებით გამოვიდა ქარხნის მთავარი მექანიკოსი კომუნისტი ამხ. ჯ. ურუშაძე. საკითხის განხილვაში მონაწილეობდნენ ქარხნის სამეურნეო ხელმძღვანელები და სპეციალისტები. იყო აზრთა საქმიანი გაცვლა-გამოცვლა. პარტბიუროს დასახა ოთხი მუხლისაგან შემდგარი ღონისძიება, რომელიც მეტად საგულისხმოა თავისი კონკრეტულობით. ასე. მაგალითად, პარტბიუროს მდივანს ამხ. აბულაძეს ამ დადგენილებით დაევალა აცნობოს სსრ კავშირის ქიმიური მრეწველობის სახალხო კომისარს და საერთავრთა მრეწველობის მთავარი სამმართველოს პარტორგანიზაციას, რომ სახ. კომისარიატის საერთავრთა მრეწველობის მთავარი სამმართველო და მისი მომარაგების განყოფილება ქარხანას არადამაკმაყოფილებლად უზრუნველჰყოფს მონტაჟისათვის საჭირო სარეზერვო მოწყობილობით.

დადგენილების გამოტანის მეორე დღიდანვე პარტბიუროს თვალყურს ადევნებდა და სწავლობდა — ანხორციელებდნენ თუ არა კომუნისტები და სპეციალისტები პრაქტიკული ღონისძიებით დაკისრებულ დავალებებს. ამან შედეგი გამოიღო. შესამჩნევად გაუმჯობესდა სამონტაჟო ნაწილებით საამქროთა მომარაგება. მაგრამ, 25 მარტს, პარტბიურომ განიხილა ამ დადგენილების შესრულების შემოწმების შედეგები. გამოირკვა, რომ პრაქტიკული ღონისძიებების ყველა მუხლი, გარდა ერთისა, შესრულებულია. ბიურომ დაავალა ქარხნის დირექტორს ამხ. პოლდრაკს პირადად მოჰკიდოს ხელი საქმეს და დაჩქარებით უზრუნველჰყოს მექანიკური საამქრო ყველა საჭირო იარაღით.

22 მარტს საქ. კ. პ. (ბ) ჟუთაისის ქალაქკომის ბიურომ, ხოლო უფრო გვიან, ამ საფუძველზე, პირველადმა პარტორგანიზაციამ მიიღეს დადგენილებები ლიტოპონის ქარხნის მუშაობის შესახებ. იმ ყოველდღიურმა კონტროლმა ქალაქკომისა და პარტორგანიზაციის დადგენილებათა შესრულების მიმდინარეობაზე, რასაც პარტბიუროო ანხორციელებდა, გამოამჟღავნა, რომ ქარხნის დირექცია კვლავ აუჩქარებლად მუშაობდა. აპრილის შუა რიცხვებში პარტბიუროომ გამოჰყო კომუნისტების ბრიგადა, რომელმაც შეამოწმა დირექციის მუშაობის ცალკე საკითხები, ხოლო 7 მაისს ბიუროომ განიხილა საკითხი, თუ როგორ სრულდება პარტიის ქალაქკომისა და ადგილობრივი პარტორგანიზაციის დადგენილებები. გარდა ამისა, უკანასკნელი სამი თვის განმავლობაში პარტბიუროომ კომუნისტ-ინჟინრებისა და სპეციალისტების მონაწილეობით რამდენჯერმე შეამოწმა ლიტოპონის, ბარიტის, თუთიის, საქვაბე და სხვა საამქროების მუშაობა. შეამოწმების შედეგად პარტბიუროო უამრავი ძვირფასი მასალა დაგროვდა. ამან საშუალება მისცა მას მიეღო სწორი გადაწყვეტილება საამქროთა მუშაობის უკეთ წარმართვისათვის, ხოლო შემდეგ ბოლშევიკურად მოეწყო მისი შესრულების შემოწმება.

საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატმა, ელექტროინჟინერ-გეტიკოსმა ამხ. გ. გორდაძემ პარტბიუროს აცნობა, რომ საქვაბე საამქროს მუშაობის შესახებ. იმ ყოველდღიურმა კონტროლმა ქალაქკომისა და პარტორგანიზაციის დადგენილებათა შესრულების მიმდინარეობაზე, რასაც პარტბიუროო ანხორციელებდა, გამოამჟღავნა, რომ ქარხნის დირექცია კვლავ აუჩქარებლად მუშაობდა. აპრილის შუა რიცხვებში პარტბიუროომ გამოჰყო კომუნისტების ბრიგადა, რომელმაც შეამოწმა დირექციის მუშაობის ცალკე საკითხები, ხოლო 7 მაისს ბიუროომ განიხილა საკითხი, თუ როგორ სრულდება პარტიის ქალაქკომისა და ადგილობრივი პარტორგანიზაციის დადგენილებები. გარდა ამისა, უკანასკნელი სამი თვის განმავლობაში პარტბიუროომ კომუნისტ-ინჟინრებისა და სპეციალისტების მონაწილეობით რამდენჯერმე შეამოწმა ლიტოპონის, ბარიტის, თუთიის, საქვაბე და სხვა საამქროების მუშაობა. შეამოწმების შედეგად პარტბიუროო უამრავი ძვირფასი მასალა დაგროვდა. ამან საშუალება მისცა მას მიეღო სწორი გადაწყვეტილება საამქროთა მუშაობის უკეთ წარმართვისათვის, ხოლო შემდეგ ბოლშევიკურად მოეწყო მისი შესრულების შემოწმება.

საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატმა, ელექტროინჟინერ-გეტიკოსმა ამხ. გ. გორდაძემ პარტბიუროს აცნობა, რომ საქვაბე საამქროს მუშაობის შესახებ. იმ ყოველდღიურმა კონტროლმა ქალაქკომისა და პარტორგანიზაციის დადგენილებათა შესრულების მიმდინარეობაზე, რასაც პარტბიუროო ანხორციელებდა, გამოამჟღავნა, რომ ქარხნის დირექცია კვლავ აუჩქარებლად მუშაობდა. აპრილის შუა რიცხვებში პარტბიუროომ გამოჰყო კომუნისტების ბრიგადა, რომელმაც შეამოწმა დირექციის მუშაობის ცალკე საკითხები, ხოლო 7 მაისს ბიუროომ განიხილა საკითხი, თუ როგორ სრულდება პარტიის ქალაქკომისა და ადგილობრივი პარტორგანიზაციის დადგენილებები. გარდა ამისა, უკანასკნელი სამი თვის განმავლობაში პარტბიუროო კომუნისტ-ინჟინრებისა და სპეციალისტების მონაწილეობით რამდენჯერმე შეამოწმა ლიტოპონის, ბარიტის, თუთიის, საქვაბე და სხვა საამქროების მუშაობა. შეამოწმების შედეგად პარტბიუროო უამრავი ძვირფასი მასალა დაგროვდა. ამან საშუალება მისცა მას მიეღო სწორი გადაწყვეტილება საამქროთა მუშაობის უკეთ წარმართვისათვის, ხოლო შემდეგ ბოლშევიკურად მოეწყო მისი შესრულების შემოწმება.

ჰქონდა კოქსის საწყობი. კოქსს ღია ცისქვეშ „ინახავდნენ“, იგი სველდებოდა. დასველებული კოქსი კი ღუმელებს აცეცხლებდა, აგრეგატებში იქედებოდა, ხოლო ეს საგრძნობლად სცემდა შრომის ნაყოფიერებას. პარტბიუროომ საკითხი საწარმოო თათბირზე გადაიტანა, და მალე ქარხანაში გაჩნდა კოქსის საწყობი.

პარტორგანიზაციის მუშაობის უნარიანად წარმართვამ თავისი გამოხატულება ჰპოვა იმაში, რომ ქარხნის მუშაკთა კოლექტივმა უკვე აითვისა ლიტოპონის წარმოების რთული ტექნიკა. დანადგარებს ნორმალურად მუშაობენ და თითქმის ყველა საამქრო დიდად აჭარბებს თავის საპროექტო სიმძლავრეს. ამჟამად ქარხნის 400 მუშიდან 152 სტახანოველი და 32 დამკვრელია. წარმოებაში უშუალოდ მომუშავე 32 კომუნისტიდან 20 სტახანოველია და 12 დამკვრელი. მაგრამ მიუხედავად ყოველივე ამისა, ქარხანა გეგმას მაინც ვერ ასრულებს. რაშია საქმე, რატომ დააკლეს გასულ ოთხ თვეში ქვეყანას 1.592 ტონა ლიტოპონი?

საქმე იმაშია, რომ ქარხანას აკლია ნედლი მასალა, უმთავრესად ბარიტი, რომლის მაღაროები იქვე, ჟუთაისის ახლოს მდებარეობენ. საწარმოს ნედლი მასალით უზრუნველყოფის საქმე პირველ საზრუნავ საქმედ გაუხდია პარტბიუროს. მან დირექციასთან ერთად მობილიზაცია უყო ქარხნის მთელ ტრანსპორტს მაღაროებიდან (წიფლარი, ჯონეთი და სხვ.) ბარიტის ჩამოსაზიდად. მაგრამ რა გამოვიდა? საქბარიტის ჟუთაისის სამმართველომ (უფროსი — ამხ. ბ. გოგეშვილი), მიუხედავად ზემდგომი ორგანოების არაერთი მკაცრი მითითებისა, ქარხანა ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყო საჭირო რაოდენობის მაღალხარისხოვანი ბარიტით.

ამ დღეებში საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ჟუთაისის ლიტოპონის ქარხნის შესახებ მიიღო დადგენილება, რომლის შესრულება ქარხნის შემდგომი მუშაობის გარდაქმნის საუკეთესო საშუალებას წარმოადგენს. პირველადი პარტორგანიზაციის ბიუროს ამოცანას შეადგენს ბოლშევიკურად მოიმარჯვოს პარტიის ცენტრალური კომიტეტის აღნიშნული დადგენილება, კვლავ თანმიმდევრულად აწარმოოს და ფართოდ გამოიყენოს ადმინისტრაციის საქმიანობაზე კონტროლის უფლება, უკეთ მოაწყოს დადგენილებათა შესრულების შემოწმება, უახლოეს დღეებში მიაღწიოს ქარხნისათვის საჭირო მაღალხარისხოვანი ნედლი მასალის აუცილებელი მარაგის შექმნას და ამით უზრუნველჰყოს 1940 წლის გეგმის ვადაზე ადრე შესრულება.

გ. ჟურაშვილი

თბილისი. ლ. ბერიას სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკის პარტკაბინეტში ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურენი საუბრობენ საერთაშორისო საკითხებზე.
ფოტო ბუდუშტკისი (საქდესის ფოტოქრონიკა).

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტში

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1940 წლის 5 მაისის გადაწყვეტილებით საქ. კ. პ. (ბ) რიგებიდან გარიცხული არიან:

1) **ვიქტორ ისრაილის-ძე დარჩია** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1921 წლიდან, პარტბილეთი № 1517585—ცილისწამებისათვის. 2) **ესტატე სისანის-ძე შამათავა** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1920 წლიდან, პარტბილეთი № 1522814—სახელმწიფო სახსრების მითვისებისათვის. 3) დიომიდე დიმიტრის-ძე **ქალანდაძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1668356—კოოპერატიული სახსრების გაფლანგვისათვის. 4) **ალარიონ თომას-ძე, ქვიციანიშვილი** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1932 წლიდან, პარტბილეთი № 1543479—კოლმეურნეობაში შრომის დისციპლინის დარღვევისათვის, პარტიულ კრებებზე დაუსწრებლობისა და 1939 წლის აგვისტოდან პარტსწავლის გადაუხდელობისათვის. 5) **ნიკოლოზ ნესტორის-ძე ფუტურიძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1669987—იმისათვის, რომ პარტიას დაუმალა თავისი ნასამართლობა. 6) ვარლამ ტარასის-ძე **ტუშელაშვილი** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1939 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 2162399—საკოლმეურნეო სახსრების მითვისებისათვის. 7) გიორგი მალაქიას-ძე **გონგაძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1938 წლიდან, პარტბილეთი № 2854139—იმისათვის, რომ პარტიაში შესვლისას დაჰფარა თავისი წარსული და ნასამართლობა. 8) ვალერიან გიორგის-ძე **უჯარაშვილი** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1931 წლიდან, პარტბილეთი № 1544953—ლოთობისა და ყოფაცხოვრებითი გახრწნილებისათვის, 9) აკაკი ილიას-ძე **ქვათელაძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1930 წლიდან, პარტბილეთი № 1520927—სახელმწიფო სახსრების გაფლანგვისათვის. 10) სოლომონ ივანეს-ძე **დავითაშვილი** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0926867 — სიყალბის ჩადენისა და სახელმწიფო სახსრების მითვისებისათვის. 11) ვასილ ვლადიმერის-ძე **საბეკია** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1669902—ყოფაცხოვრებითი გახრწნილებისათვის. 12) ვასილ დიმიტრის-ძე **კოლტუხოვი** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1929 წლიდან, პარტბილეთი № 1548161—სისტემატური ლოთობისა და შრომის დისციპლინის დარღვევისათვის. 13) კონსტანტინ იოსების-ძე **ლვალაძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1925 წლიდან, პარტბილეთი № 1504400—ჭურდობისათვის. 14) ალექსი მიხეილის-ძე **მზეიძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1937 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1263588—საკანდიდატო ბარათის დაკარგვისათვის, პარტიული ცხოვრებისაგან მოწყვეტისა და პარტსწევროს გადაუხდელობისათვის. 15) დავით ივანეს-ძე **მშვენიერაძე** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1931 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0708670—საკანდიდატო ბარათის დაკარგვისა და ამ ფაქტის პარტორგანიზაციისათვის დაფარვისათვის, პარტსწევროს გადაუხდელობისათვის. 16) ნიკოლოზ ვლადიმერის-ძე **ჯანჯღავა** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1939 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1681585—საკანდიდატო ბარათის დაკარგვისა და რაიონიდან თვითნებურად გამგზავრებისათვის. 17) ტიმოთე ივანეს-ძე **ჟღენტი** — საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან — საკანდიდატო ბარათი № 1671092—პარტდოკუმენტების სამჯერ დაკარგვისათვის. 18) იოსებ ადამის-ძე **კუმერი**—საქ. კ. პ. (ბ) წევრი 1930 წლიდან, პარტბილეთი № 1507599—სიმთვრალის დროს პარტბილეთის დაკარგვისათვის, პარტორგანიზაციისაგან მოწყვეტისა და პარტსწევროს გადაუხდელობისათვის.

ოლ. ჰენრი

(გარდაცვალების 80 წლისთავისათვის — 5/VI)

ამერიკელი მწერალი ო. ჰენრი ახალი დროების ერთერთი უადრესად თავისებური მხატვარია. მის კალამს 270-მდე მოთხრობა ეკუთვნის და მწერლობაში უამრავი მიბაძველი ჰყავს. კრიტიკოსები მას ხშირად უწოდებდნენ ამერიკელ მოპასანს და ამერიკელ ჩეხოვს. ეს იმით იყო გამოწვეული, რომ ო. ჰენრი სწერდა პატარა მოთხრობებს, რომლებშიც ასახავდა სრულიად ჩვეულებრივ ადამიანებს. ო. ჰენრი გვიხატავს იმ ადამიანების მჭიდროვარე, უაზრო, ცუდად მოწყობილ ცხოვრებას, რომელნიც ამერიკულ „დემოკრატიას“ უგულებელუყოფა და რომელთაც ამერიკული სიუხვე არ გაჰკარებია. გარეგნულად ო. ჰენრის მოთხრობები გამართობელია, მაგრამ ამ მოთხრობათა მკითხველი მუდამ გრძნობს ჯოლში ჩამარხულ მწუხარებას, ხშირად კი გულისწყრომასაც.

მწერლის ნამდვილი სახელია ვილიამ სიდნეი პორტერი. იგი დაიბადა 1862 წელს. მისი ბიოგრაფია წმინდა ამერიკულია. იგი ყოფილა ბუხჰალტერი, კოვბოი, მონადირე, მეფუთიაქე, ლექტორი, რეპორტიორი. გაჭირვების ზოგჯერ საეჭვო ადამიანებთანაც დაუკავშირებია. იგი მჯდარა საპყრობილეში, რომელიც მისთვის ადამიანის ტანჯვის უმაღლესი სკოლა ყოფილა. მან სამხრეთი და ჩრდილოეთი ამერიკა შემოიარა, ჩინებულად იცნობდა თავის ქვეყანასა და ხალხს.

XIX საუკუნის 90-იან წლებში ამერიკის შეერთებული შტატები იმპერიალისტური ქვეყანა გახდა. მოხდა იმპერიალისტური ესპანეთ-ამერიკის ომი, რის შედეგადაც ა. შ. შტატებმა სრული ბატონობის შესაძლებლობა მოიპოვეს ლათინური ამერიკის ქვეყნებში.

ო. ჰენრიმ თავის პირველ წიგნში „მეფენი და კომბოსტო“ (1904) მრავალი ასეთი პროკესი დაგვიხატა. ჩვენ ვეცნობით პაწია „ბანანის“ სახელმწიფოს, სადაც დაუსრულებლად იცვლებიან მთავრობანი და პრეზიდენტები. ამ ქვეყნის ნამდვილი ბატონ-პატრონია ამერიკელ მეხილეთა კომპანია, რომელიც მრავალ სახელმწიფო გადატრიალებას ახდენს და საჭიროებისამებრ პრეზიდენტებს აძევებს ან აყენებს.

იმ ხანებში ამერიკულ ლიტერატურაში უთვალავი რომანი და მოთხრობა გაჩნდა სხვადასხვა ბრწყინვალე კარიერისა და ამერიკის „დიად შესაძლებლობათა“ შესახებ. ეს იყო „საქმოსნური ოპტიმიზმი“, რაც სპეციალურად ინერგებოდა — ეს იყო იმპერიალისტურ იდეათა პროპაგანდა. ო. ჰენრიმ თავისებურად გაილაშქრა ასეთი ლიტერატურის წინააღმდეგ. თავის მოთხრობათა ერთერთი კრებულის წინასიტყვაობაში იგი სწერს: დღევანდელ მწერლებს საკადრისად მიაჩნიათ მხოლოდ იმ ოთხასიოდე ფინანსისტზე სწერონ, რომლებიც ქვეყნის ფაქტიური ბატონ-პატრონნი არიან. მე კი ოთხასზე კი არა, ოთხ მილიონზე ვწერო (მაშინ წიუ-იორკში ოთხი მილიონი მცხოვრები იყო).

ჰენრი, მართლაც მრავალთა შესახებ და მრავალთათვის სწერდა, მუშა, მოსამსახურე, გამყიდველი, უჩინარი აქტიორი, მხატვარი, ჟურნალისტი, პატარა და დიდი ბაცაცა მაწანწალა—აი „ოთხი მილიონი“ პატარა ადამიანის სამყარო, რასაც მწერალი გვიხატავს. იგი ჩინებულად იცნობს ამ ხალხის ყოფა-ცხოვრებას, ზნე-ჩვეულებასა და ჟარგონს, განსაკუთრებულ ნიუ-იორკულ ჟარგონს, ეგრეთწოდებულ „სლენგს“, რომლითაც დაწერილია ო. ჰენრის ქალაქური მოთხრობების უმრავლესობა, რომლის სიმშვენიერე, სამწუხაროდ, თარგმანში იკარგება.

ო. ჰენრის მოთხრობათა გმირები ცხოვრობენ ბნელ სხვენებსა და სადაგლად მოწყობილ ოთახებში, საძაგელი საშემლით საზრდოობენ იაფ რესტორანებში. მათი სიამოვნებანი უბადრუკი რამ არის. ეს ხალხი ცოცხალი მხილება და კიცხვაა ნიუ-იორკის დიდ მშვენიერებისა და ბრწყინვალებისა. ო. ჰენრი თავის შემოქმედებაში გაურბოდა მკვეთრს ტრაგიკულ მომენტებს. მეტწილად მისი მოთხრობები კეთილად, ხშირად მოულოდნელად თავდებიან. მაგრამ ყოველი მისი მოთხრობა მკითხველში იწვევს გულისწყრომას ადამიანის ღირსების გათელვის გამო, მისი უხეირო ბედის გამო.

ზოგჯერ მის ნაწარმოებთა გმირებში მდიდრებიც ურევიან. და მხოლოდ აქ ვხედავთ, როდენი მძაფრი გესლიანობით შეუძლია წერა ო. ჰენრის.

ავერ ისტორია მილიონერ ჯეკობ სპრეგინსისა, რომელმაც ჩალის ფასად იყიდა მიწის ნაკვეთი, რაც ქვანახშირის უდიდეს მარაგს შეიცავდა. სპრეგინსის ჯიბე მილიონებით სქელდება, და რაც უფრო მდიდრდება, მით უფრო ხშირად აგონდება აქლემი და ნემსის ყუნწი (იგულისხმება სახარების ცნობილი სიტყვები: აქლემი უფრო ადვილად გაძვრება ნემსის ყუნწში, ვიდრე მდიდარი შევა სასუფეველში). სპრეგინსი ბევრს ხარჯავს ქველმოქმედებაზე, მაგრამ შვებას ვერ ჰპოვებს. მისი სულიერი ტანჯვა ჰპრება შვილისშვილის გაჩენის შემდეგ. მრავალი თხოვნა დახმარების შესახებ უყურადღებოდ რჩება, ხოლო სპრეგინსის საწარმოთა პროდუქციის ფასი მატულობს და მატულობს. ჰენრი გვიხატავს მრავალ მდიდარს, მეტიჩარას, ამერიკული სასპანდალო საზოგადოების მაძიებელს.

მის მოთხრობებში შუდამ გადაკრულად არის მხილებული კაპიტალისტური წესწყობილება, ამ მხილებას მეტწილად სტრიქონებს შორის გრძნობთ. მისი ერთერთი შესანიშნავი მოთხრობაა „ჯიმი ვალენტაინის მეტამორფოზი“. ეს არის ისტორია ერთი ჭურდ-ბაცაცისა, რომელმაც ქალის—ბანკირის ქალიშვილის სიყვარულით მიატოვა თავისი ხელობა. არავინ იცის, რომ ამ ახალგაზრდა, ნიჭიერ საქმოსანში ჭურდ-ბაცაცა იმალება. მაგრამ მოხდა უბედურება. ამ გმირის საცოლოს პაწია და თამაშის დროს საბანკო სეიფში ჩაიკეტა. ჯიმიმ მის გადასარჩენად ყოველივე გასწირა და კვლავ ჭურდ-ბაცაცა გახდა. ვარსკვლავი მოთხრობაში ყველაფერი კეთილად თავდება. ე. ჯენინგსის წიგნში „ო. ჰენრი ფსკერზე“ ჩვენ ვეცნობილობთ ამ მოთხრობის წარმოშობის წყაროს. ამ წიგნის ავტორი ო. ჰენრისთან ერთად, სასჯელს იხდიდა საპყრობილეში. ბედმა ისინი წინათაც და მერმეც ერთმანეთს შეაბვედრა. მთელ თავიანთ სიცოცხლეში ისინი საუკეთესო მეგობრები იყვნენ. ისინი ერთი საშინელი შემთხვევის მოწმენი გახდნენ, საპყრობილეში იყო ახალგაზრდა ჭურდი—დამნაშავე. ერთხელ საპყრობილის სალარო დაიკეტა და ვერავინ აღებდა. ჭურდს ამნისტია აღუთქვეს. თუ კი სალაროს გააღებდა. მან ბარდვენა ხელის თითებზე ფრჩხილები პირწმინდად მოიხერხა, რათა თითები მაჭიმძალურად გრძნობიერი გაეხადა, საჭირო ზომბარები მოსინჯა და სალარო გააღო. ამნისტია ჭურდმა, რასაკვირველია ვერ მიიღო. ო. ჰენრიმ ამ შემთხვევაზე სახუმარო ნოველა დასწერა.

ზოგიერთი კრიტიკოსი ო. ჰენრის ბრალსა სდებდა, თითქოს იგი სანამდვილეს ალამაზებდეს და გაუმართლებელ ოპტიმიზმს იჩენდეს. ეს მცდარი აზრია. ო. ჰენრის მოთხრობებში კეთილდღეობა მოჩვენებითია. იგი ხშირად მოიმარჯვებს ხოლმე ირონიული მხილების ხერხს: შუა მოთხრობაში მოულოდნელად მკითხველს მოაგონებს: ეს მოგონილი ამბავია, ცხოვრებაში კი სხვაგვარი ამბები ხდებაო.

მართლაც მხნე და ხალისიანია ო. ჰენრის მოთხრობები დასავლეთისა და სამხრეთის შესახებ, ამერიკის იმ მხარეთა შესახებ, სადაც იმპერიალიზმისა და სტანდარტის სულისკვეთება ჯერ კიდევ მთლად ვერ შეჭრილა. მისი კოვბოები, ოქროს მაძიებელნი, ფერმერები, მესაქონლეები — პირდაპირი, გამბედავი, სიცოცხლით სავსე, სულითა და სხეულით ჯანსაღი ადამიანები არიან. დოლარის კულტით ჯერ კიდევ არ დაავადებულან, და კოვბოი—მხატვარი ცუდ სურათში ფულის მიღებაზე უარს ამბობს, რაკი გაიგებს თითონაც და მისი სურათიც საჭირონი არიან არა თავისთავად, არამედ რომელიღაც პოლიტიკანური მაჭინაციის შენიღბვის საშუალებად.

პატიოსანი მხატვრის თემა ხშირია ო. ჰენრის შემოქმედებაში. იგი ეძებდა ასეთ სახეებს და თვითონაც მგზნებარედ ეწადა ასეთი ყოფილყო.

ო. ჰენრიმ ამერიკაში პოპულარობა მოუპოვა პატარა მოთხრობის ჟანრს. იგი იყო მთელი ლიტერატურული სკოლის კანონმდებელი. მაგრამ მიმბაძველებმა ო. ჰენრის მოთხრობათა მხოლოდ გარეგნული ტექნიკური მანერა გადაიღეს, ვერც ერთმა მათგანმა მასწავლებელს ვერ აჯობა.

ბ. ეტინგინი.

გიორგი გიასელი

სიმღერა გაზეთზე

(„კომუნისტს“)

დილით მზეს ასწრებს ამოსვლას.
მოველ, რომ დამიბარეო,
შემოვიარე თვალუმალ
მსოფლიოს ყველა მხარეო,
ჰა, მოგიტანე ამბები,
დასტკბი და გაიხარეო.

ქიდით-ქიდემდე ზღვა მოვველი
ხმელეთი და ჰაერიო,
ვნახე დასავლეთ ქვეყნებში
ტერს ვით ეკვეთა მტერიო,
აჰა, საბჭოთა ცხოვრებაც,
მე მასზე მუდამ ვმღერიო.

მოვა ფურცლების შრიალით,
ამბის მთხრობელი ბზუკარები
აწყობილია ერთმანეთს,
როგორც ჩონგურის ლარები,
მოაქვს სტალინის მზის შუქი
და ხალხის დანაბარები.

მოვა და ოთახს აგიჩესებს
ეებითა და ვარდებით,
მოვა, რომ გადაგიშალოს
სამშობლოს ცის ლაქვარდები.

მოდი ნუ იტყვი სიმღერას,
მოდი და ნუ გახარდები!...

მისი მგზნებარე სიტყვები
შორიდან შორს გასწვდენია
მისი ფურცლები შრიალით
ვის გულს არ გადაჰფენია,
მას ხალხში სთესავს, აყვავებს
დიდი სტალინის გენია.

უყვარს გულღია სიმღერა,
სიცოცხლე — სახარულია!
გვანახა ჩვენი გმირები
მზეთა-მზეს როგორ უვლიან,
რადგან ბელადის აზრები,
ჩვენს გულში ჩახატულია.

ხატავს სამშობლოს მთა-ველებს,
მისი მოამბე, მკვლელია
მასში, რომ აზრი იშლება
ხალხთაგან მონაბერია
ის სუნთქავს სტალინის სიბრძნით.
ის გამოაწრთო ბერიამ.

ჟუთაისი.

სახელოვანი გაზეთო

(„კომუნისტს“)

სახელოვანო გაზეთო,
„პრავდის“ მოწაფედ ცნობილო,
სტალინის სიბრძნით ნაშობო,
ბერიას გამოწრთობილო!
გიმღერის ჩემი სამშობლოს
აყვავებული მთაბარი,
შენი განვლილი ოცი წლის
მწნეობით ნაამაგარი.

ყოველდღე თავზე დაგვანათ
დილის შზის ოქროს სხივებად,
შიგ სტრიქონები ბრწყინავენ
თვალმარგალიტის მძივებად.
შენ ჩვენი სულის საზრდო ხარ
და მტრების გულის ლახვარი,
ისე გვადნები ენაზე
როგორც ყინული-მაჭარი.
აყვავებული ბაღი ხარ
გაუცდენელი ხეხილი,
სტალინურ სიტყვის ქარაგმა
ფოლადზე გადაგრეხილი.
რკინის ცოცხი ხარ, ზარმაცთა
აღმგველი გაუცვეთელი,
სოციალიზმის ფარხმალი
მისი ფოლადის კედელი.

ჩვენი ხალხისთვის თაფლი ხარ
თორმეტი სკიდან მდინარი,
სტახანოველი გმირების
აღმზრდელი, გამომჭინარი.
პრესის ფურცლებში კაშკაშებ,
როგორც ცისკარი ცაზედა,
შენი დანახვა მეტია
ნესტანის დანახვაზედა.
შენ ჩვენს გულს ისე იზიდავ,
ვით ანდამატი ლითონსა,
ან ავთანდილი ტარიელს
და ტარიელი ფრიდონსა.
დღეს შენს კომბინატს უწოდეს
ჩვენი ბერიას სახელი,
ვინც არის შრომის უმაღლეს
მიღწევის გამომსახველი.
ხარ და იქნები დუღაბი
ხალხთა ერთიან ძმობისა,
მარადიული გაზეთი
სტალინურ მეგობრობისა.

ს. ჩანგაშვილი

სოფ. ზემო-ხოდაშენი,
თელავის რაიონი.

საბჭოთა გელორუსიის ხელოვნება

მინსკი, 1 ივნისი (საკდესი). ბელორუსული ხელოვნების დეკადა, რომელიც მოსკოვში გაიხსნა, თვალსაჩინოდ ასახავს აყვავებული სოციალისტური რესპუბლიკის მუსიკალური და თეატრალური კულტურის მთელს მრავალფეროვნობას და სიმდიდრეს.

ბელორუსიაში, სადაც დიდი ოქტომბრის რევოლუციამდე არ მოპოვებოდა პროფესიული ხელოვნება

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅՈՒՐԱՆԱՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅՈՒՐԱՆԱՑ

Ս. Զորյանի տունը Երևանում

Ս. Զորյանի տունը Երևանում

Ս. Զորյանի տունը Երևանում

Ս. ԶՈՐՅԱՆ

Ս. ԶՈՐՅԱՆ

Ս. ԶՈՐՅԱՆ